

Onderwerp Raadsvoorstel inzake aanvullend krediet uitbreiding van Groenewald in verband met de stroomproblematiek
Vergaderdatum 14 mei 2025
Zaaknummer 0971186579

Aan de Raad

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

1. een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 530.000 (incl. BTW) voor de uitbreiding van Groenewald in verband met het oplossen van de stroomproblematiek;
2. de financiële consequenties te verwerken in de Bestuursrapportage 2025;

Inleiding

Op verschillende plekken in Nederland is sprake van onvoldoende capaciteit op het elektriciteitsnetwerk. Deze onbalans tussen vraag en aanbod, netcongestie genoemd, treft ook de uitbreiding van Groenewald. De in het Integraal Huisvestingsplan verwoorde ambitie om deze uitbreiding energieneutraal en gasloos te realiseren vraagt om een verzwaring van het contractvermogen.

De door Stichting LVO ingediende aanvraag bij Enexis is afgewezen en op de wachtlijst geplaatst. Ook heeft de netbeheerder laten weten dat de komende 5 tot 8 jaar geen extra vermogen beschikbaar is. Met als gevolg dat op zoek moest worden gegaan naar alternatieven, zodat de school bij de ingebruikname van de nieuwe vleugel over voldoende stroom kan beschikken.

Argumentatie

Algemeen

Begin mei 2023 heeft Stichting LVO een aanvraag ingediend bij Enexis. Op dat moment was de verwachting dat deze zou worden toegekend. Destijds werden de aanvragen immers binnen een half jaar gehonoreerd. Het tegendeel bleek waar. Vervolgens is gekeken naar oplossingen (zonbalans en blokstroom) die geen financiële impact zouden hebben. Ook dit heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd. Zo werd de op 3 april 2024 ingediende aanvraag voor zonbalans op 25 april 2024 afgewezen. Bovendien bleek dat de problematiek alleen maar erger werd. Daarom is in februari 2024 besloten de adviseur E- en W opdracht te geven de omvang van het probleem in kaart te brengen en alternatieven aan te dragen.

Advies adviseur E- en W

Uit de analyse is gebleken dat de school, op piekmomenten, een structureel tekort heeft aan vermogen van ongeveer 129 kW. Om het gebouw toch in gebruik te kunnen nemen zijn twee oplossingen onderzocht:

- a. een dieselaggregaat zonder accusysteem en,
- b. een accusysteem in combinatie met zonne-energie en de bestaande netaansluiting.

Hoewel de onder a. benoemde optie technisch mogelijk is, is het advies hier niet voor te kiezen. Het gebruik van een aggregaat gaat namelijk gepaard met hoge brandstofkosten, uitstoot van CO₂/stikstof, geluidsoverlast en een relatief lage efficiëntie. Bovendien kan het niet worden gebruikt in combinatie met het zonne-energiesysteem, en moeten de pv-panelen worden uitgeschakeld.

De meest duurzame en toekomstbestendige oplossing is een accusysteem, optie b. dus. In combinatie met de zonnepanelen en de blokstroom beschikt het gebouw dan over voldoende vermogen. In de nacht laden de accu's op via blokstroom en, wanneer mogelijk, ook overdag via de zonnepanelen. Overdag, als het reguliere net ontoereikend is, wordt de stroom via de accu's terug geleverd aan het gebouw.

Binnen deze oplossing zijn een tweetal concepten te onderscheiden. Accu's met een separate PV-omvormer en accu's met een geïntegreerde PV-omvormer. Beide systemen hebben voor- en nadelen. Gekozen is voor een accu met separate omvormer. Een oplossing die niet alleen gemakkelijk kan worden geïntegreerd in het ontworpen en nu in aanleg zijnde installatieconcept. Maar ook als straks de accu niet meer nodig is kan deze eenvoudig worden afgekoppeld.

Voor meer gedetailleerdere informatie over het onderzoek naar de omvang van het energietekort en de alternatieven wordt verwezen naar bijlage 2.

Informeel overleg raadsfracties

Met onze raadsinformatiebrief van 27 maart 2025 (bijlage 1) hebben wij u geïnformeerd over dit probleem. Aansluitend aan de raadsvergadering van 27 maart 2025 heeft wethouder Ummels dit vraagstuk met u besproken. Concreet is de vraag voorgelegd of ermee akkoord wordt gegaan dat Stichting LVO, als bouwheer, overgaat tot het bestellen van deze accu en dat vervolgens een voorstel aan de raad wordt voorbereid.

Tijdens dit informele overleg heeft u de portefeuillehouder laten weten dat in principe kan worden ingestemd met deze aanschaf, met de navolgende opmerkingen/vragen:

1. met Stichting LVO dient overleg plaats te vinden over de kostenverdeling;
2. als het merendeel van de kosten voor rekening van de gemeente komt, wordt de accu dan eigendom van de gemeente als deze niet meer nodig is?
3. is het tijdelijk oplossen van dit probleem via een WKK aardgaskoppeling geen goedkopere oplossing?

De onder 1. en 2. genoemde aandachtspunten zijn besproken in een bestuurlijk overleg met Stichting LVO en Groenewald op 2 april 2025. Er is een bijdrage toegezegd van € 25.000 incl. BTW. Ook gaat men ermee akkoord dat de eigendom van de accu overgaat naar de gemeente, als deze niet meer benodigd is. Afspraken die zijn bevestigd in de brief van 10 april 2025, die bij de stukken ter inzage ligt (bijlage 4).

De voorgestelde WKK aardgaskoppeling is ter beoordeling voorgelegd aan de adviseur E- en W. Uit de ontvangen reactie blijkt dat het gaat om een theoretische oplossing die in de praktijk niet kan worden toegepast. Hiervoor worden de volgende argumenten aangedragen:

- een gasgestookte WKK levert een hoge aanvoertemperatuur aan, terwijl de installatie is ontworpen als lage temperatuur installatie;
- er is geen ruimte in het gebouw, waardoor er tijdelijk een gebouwtje gerealiseerd moet worden; ook dienen dan terreinleidingen voorzien te worden, welke nu niet zondermeer nog zijn in te passen.

- het is onbekend of de huidige gasaansluiting over voldoende capaciteit beschikt;
- een gasgestookte WKK is een oplossing die in principe alleen voor de winter een geschikte oplossing is; de WKK kan dan warmte en elektriciteit voor het gebouw leveren; in warme periodes kan de WKK zijn warmte niet kwijt, of men moet ervoor kiezen om de warmte naar de omgeving af te voeren; met andere woorden de warmte wordt niet benut, dit is niet duurzaam te noemen.
- de investeringskosten zijn relatief hoog; als er op termijn weer voldoende capaciteit aanwezig is op het netwerk, dan is de WKK eigenlijk niet meer bruikbaar.

Financiële onderbouwing

De door Exaedes, Stichting LVO en Groenewald opgestelde notitie (bijlage 3) bevat een toelichting op het proces dat is doorlopen met betrekking tot deze problematiek. Uit deze tijdlijn blijkt dat met de investering, om dit vraagstuk op te lossen, geen rekening kon worden gehouden bij de voorbereiding van het voorstel dat is behandeld in de raadsvergadering van 14 december 2023.

De voorgestelde oplossing (accusysteem met een separate omvormer) is door het schoolbestuur aanbesteed (meervoudig onderhands). Beoordeling van de ontvangen offertes leerde dat met de economisch meest voordelige inschrijving, uitgaande van koop, een investering is gemoeid van afgerond € 555.000 incl. BTW. Van dit bedrag komt € 25.000 incl. BTW voor rekening van Stichting LVO/Groenewald.

Per 1 april 2025 is de subsidieregeling Flexibel elektriciteitsverbruik opengesteld. Organisaties die door de netcongestie niet meer kunnen groeien of verduurzamen hebben de mogelijkheid, op basis van deze regeling, een subsidie aan te vragen en wel t/m 15 oktober 2025. Er zijn drie onderdelen waarvoor een subsidie kan worden aangevraagd te weten:

- een flexibiliteitsscan,
- een haalbaarheidsstudie en,
- concrete maatregelen.

In principe kan slechts voor één onderdeel subsidie worden aangevraagd. Alleen als dit onderdeel binnen de aanvraagperiode is afgehandeld, kan ook nog voor een ander onderdeel een verzoek worden ingediend. Op dit moment onderzoekt Stichting LVO de mogelijkheid om in een aanmerking te komen voor een subsidie voor het onderdeel "maatregelen". Als dit zo is en de aanvraag wordt gehonoreerd, betekent dit dat het aandeel van de gemeente in de aanschafkosten lager zal worden. Wat een positief effect heeft op de kapitaallasten. Zodra hierover meer bekend is zullen wij u informeren.

Vooralsnog gaan we uit van een gemeentelijke bijdrage van € 530.000 incl. BTW. Ook het scenario huur is tegen het licht gehouden. Financieel gezien is dit niet interessant vanwege de relatief lange huurperiode. Bovendien zijn de huurkosten voor deze periode hoger dan bij de koop.

Stichting LVO/Groenewald hebben zich bereid verklaard de aanschafkosten voor te financieren. Ook is afgesproken dat het geld eerst in juli 2025 zal worden overgemaakt. Dit is eveneens benoemd in de brief van 10 april 2025 (bijlage 4). Hierdoor is het niet noodzakelijk een afzonderlijke begrotingswijziging te laten vaststellen, maar kunnen de financiële gevolgen worden verwerkt in de Bestuursrapportage 2025.

	2025	2026	2027	2028	2029
Kapitaallasten	€ 5.300	€ 45.933	€ 45.226	€ 44.520	€ 43.813

Bij het berekenen van de kapitaallasten is, conform de financiële verordening, rekening gehouden met een afschrijvingstermijn van 15 jaar.

Bijdrage aan strategische toekomstvisie 2040:

In de strategische toekomstvisie staat bij de kernwaarde sociale en vitale kernen vermeld dat voorzieningen afgestemd dienen te zijn op de toekomstige behoeften en bevolkings-samenstelling. Met het realiseren van de uitbreiding beschikt de gemeente Stein over een toekomstbestendige locatie voor voortgezet onderwijs.

Relevante beschikbare achtergrondinformatie

1. Raadsinformatiebrief d.d. 27 maart 2025;
2. Notitie K+ Adviesgroep d.d. 7 april 2025 inzake de netcongestieproblematiek;
3. Notitie Exaedes, Stichting LVO en Groenewald d.d. 10 maart 2025 inzake de stroomproblematiek;
4. Schrijven College van Bestuur Stichting LVO d.d. 10 april 2025 inzake de gemaakte afspraken naar aanleiding van het bestuurlijk overleg op 2 april 2025;

Burgemeester en Wethouders,

de Secretaris,

de Burgemeester,

